

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

SOCIÁLNĚ ODPOVĚDNÉ
VEŘEJNÉ ZADÁVÁNÍ

Řízení se soutěžním dialogem

Řízení se soutěžním dialogem je jedním z druhů zadávacího řízení dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“). Ač se ve veřejném zadávání v praxi příliš nepoužívá, není to nikterak nový institut.

Jedná se o velmi flexibilní zadávací řízení, které má umožnit nalézt na základě dialogu mezi zadavatelem a účastníky zadávacího řízení vhodné řešení pro splnění potřeb a cílů zadavatele. Před zahájením soutěžního dialogu zadavatel disponuje pouze obecnou představou o plnění, které poptává a nemá tak zcela jasno v detailnějších podmínkách realizace (přičemž v úvahu přicházejí různé způsoby plnění). Ve výjimečných případech jako je soutěžní dialog se proto může specifikace plnění postupně zpřesňovat a upravovat podle toho, jak se hledání řešení vyvíjí. Specifikaci plnění však je nutno dokončit a poskytnout účastníkům zadávacího řízení

Kdy lze řízení se soutěžním dialogem použít

Tento postup byl zaveden pro zvláště složité plnění, které zadavatel na počátku není schopen přesně specifikovat tak, aby byly naplněny veškeré podmínky pro použití jiných druhů zadávacího řízení.

Jak uvádí preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014, o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES (dále jen „směrnice č. 2014/24/EU“), bod 42: „Soutěžní dialog se osvědčil v případech, kdy veřejní zadavatelé nejsou schopni definovat způsob naplnění svých potřeb nebo posoudit, co může nabídnout trh z hlediska technických, finančních nebo právních řešení. Taková situace může nastat zejména u inovativních projektů, při realizaci velkých integrovaných projektů dopravní infrastruktury, rozsáhlých počítačových sítí nebo projektů zahrnujících složité a strukturované financování. Veřejní zadavatelé by v příslušných případech měli být vybízeni k tomu, aby za účelem zajištění dobré spolupráce mezi hospodářskými subjekty a veřejným zadavatelem během zadávacího řízení jmenovali vedoucího projektu.“

Řízení se soutěžním dialogem by se naopak nemělo používat v souvislosti s již hotovými službami nebo dodávkami, které na trhu může poskytovat řada různých subjektů.

V ustanovení § 60 ZZVZ zákonodárce stanovil následující podmínky jeho užití (k využití řízení se soutěžním dialogem postačí naplnění alespoň jedné z následujících podmínek):

- a) potřeby zadavatele nelze uspokojit bez úpravy na trhu dostupných plnění,
- b) součástí plnění veřejné zakázky je návrh řešení nebo inovativní řešení,
- c) veřejná zakázka nemůže být zadána bez předchozího jednání z důvodu zvláštních okolností vyplývajících z po-vahy, složitosti nebo právních a finančních podmínek spojených s předmětem veřejné zakázky, nebo
- d) nelze stanovit technické podmínky odkazem na technické dokumenty podle § 90 odst. 1 a 2 ZZVZ.

Důkazní břemeno o naplnění podmínky či podmínek dle § 60 ZZVZ nese zadavatel.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže se k použití řízení se soutěžním dialogem vyjádřil ve svém rozhodnutí ze dne 19.2.2008, č. j. ÚOHS-S304/2008/VZ-2207/2009/510/lfa.

Využití řízení se soutěžním dialogem k prosazování konceptu odpovědně veřejného zadávání

Možnost komunikace a hledání řešení v rámci řízení se soutěžním dialogem může být zaměřena i na aspekty konceptu tzv. odpovědného veřejného zadávání, tedy přístupu, kdy zadavatelé v rámci své snahy poptat dodávky, služby nebo stavební práce prosazují i své další strategické priority například v oblasti sociální politiky, zaměstnanosti, rozvoje místní ekonomiky nebo životního prostředí. Zadavatelé a dodavatelé tak v rámci jednání a hledání inovativního řešení mohou také najít ideální a efektivní nastavení pro aspekty odpovědného veřejného zadávání, které na jedné straně odpovídají představám zadavatele o podpoře jeho strategických cílů, ale zároveň realisticky berou v potaz možnosti a schopnosti trhu. Správné nastavení těchto aspektů je přitom klíčové. I oblast odpovědného zadávání by totiž měla být předmětem soutěže a konkurence, aby došlo k maximalizaci přínosů pro zadavatele a společnost. „Value for money“, tj. získání maximální hodnoty za vynaložené prostředky, platí i zde.

Zkušenosti ze zahraničí

S řízením se soutěžním dialogem, který by také akcentoval aspekty odpovědného veřejného zadávání, v České republice zatím zkušenosti nemáme. Ze zahraničí si ale několik příkladů dobré praxe připomenout lze.

Příklad dobré praxe:

Název VZ: Opravy reagující na potřeby bytového fondu

Zadavatel: Croydon Council (městský obvod Londýn)

Předmět plnění: Opravy a další práce spočívající v údržbě a opravě plynových a elektrických rozvodů, a to ve více než 16 000 rezidenčních nemovitostech ve vlastnictví zadavatele.

Aspekty odpovědného veřejného zadávání:

Podpora zaměstnanosti a dovedností, podpora místní ekonomiky, zapojení místní komunity.

Předpokládaná hodnota VZ: 180 mil. liber

Délka plnění: 7, resp. 15 let

Získaná přidaná sociální hodnota:

- zajištění dlouhodobé praxe pro 10 či více učňů ročně,
- zajištění programů podporující zaměstnanost cílových skupin - zejména tzv. NEET mládež (tj. mládež mimo vzdělávání, zaměstnání a odbornou přípravu) a dlouhodobě nezaměstnaní,
- zajištění poradenství pro malé a střední podniky v Croydonu s cílem podpořit jejich rozvoj a uplatnění v dodavatelském řetězci,
- pro nájemníky rezidenčních nemovitostí zajištění školení v oblasti kutilství, úspory energie apod., tak aby místní obyvatelé byli schopni lépe udržovat své domovy (a tedy se snižovala i potřeba po vysoutěženém plnění)

a mnohé další ...

Podrobně o uvedeném příkladu se dozvíte v případové studii, kterou zadavatel vypracoval, a jejíž přeloženou verzi do českého jazyka naleznete na webových stránkách

<http://sovz.cz/praxe/opravy-reagujici-na-potreby-bytoveho-fondu-croydon-council-velka-britanie/>.

„Soutěžní dialog byl definován v článku 30 směrnice č. 2014/24/EU jako další zdroj, jehož lze při zadávání veřejných zakázek využít. Stále častěji se využívá pro jednání o složitých projektech a slouží k lepšímu využití role soukromého sektoru při realizaci inovací. Využití soutěžního dialogu se očekává u projektů, kde je zadavatel schopen své požadavky vymezit na začátku řízení, avšak buď nemůže, nebo nechce definovat výsledné řešení.

Aktivní dialog by měl pomoci zabránit možnosti chybného výkladu, snížit jakékoliv další navyšování ceny v pozdějších fázích projektu. Je třeba mít na paměti, že nelze zpřístupňovat jakákoliv řešení či důvěrné informace, pokud účastníci s takovým zveřejněním nesouhlasí. Dle nejlepší praxe je na začátku řízení vhodné získat souhlas účastníků se sdílením přiměřeně širokého spektra řešení, avšak ne cenových nabídek, obchodního tajemství či duševního vlastnictví. Rovněž se ukazuje jako vhodné účastníky již při zahájení řízení požádat o podpis prohlášení, ve kterém s výše uvedeným souhlasí. Účelné by rovněž bylo účastníky požádat, aby specifikovali ty aspekty jejich nabídky, které je třeba považovat za důvěrné, a uvedli z jakých důvodů.

Zadavatel musí být schopen identifikovat jedno, nebo několik řešení, která odpovídají jeho potřebám. Výběr musí učinit na základě dostatečného množství spolehlivých technických a finančních informací.

A kdy dojde na přidané společenské benefity? Cílem odpovědného veřejného zadávání je maximalizace dodatečného přínosu, kterého lze při zadávání veřejných zakázek či objednávání zboží a služeb dosáhnout. Je důležité mít na paměti, že přidané společenské benefity lze požadovat v rámci základního plnění, spolu s úsporou nákladů. Na rozdíl od využívání otevřeného či užšího řízení při zadávání veřejných zakázek (kdy nelze s účastníky vyjednávat o změnách) je soutěžní dialog cestou, jež v této oblasti nabízí zvýšenou flexibilitu při současném zohlednění přidaných společenských benefitů. Řízení prostřednictvím soutěžního dialogu nabízí oboustrannou komunikaci, v rámci které může zadavatel jasně nastínit sociální kritéria pro přidělení veřejné zakázky, či své ambice v této oblasti, a porovnat je se schopnostmi dodavatelů. Kromě toho, že dotčený postup může vést k inovacím, jej lze využít i k jasnější definici požadavků zakázky, namísto toho, aby zadavatel ponechal účastníkům volnou ruku při výběru postupu, kterým se splnění požadovaného sociálního kritéria zhostí. Flexibilita, kterou řízení pomocí soutěžního dialogu nabízí, umožňuje zadavatelům projednat alternativy i inovativní postupy přímo s účastníky a nakonec odsouhlasit ty inovace či nabídky, které přesahují základní požadavky.“

Candice Burke, Procurement Officer, Croydon Council